

AVSNITT 1. NAMNET PÅ PRODUKTEN OCH FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Produktnamn: SPOLARVÄTSKA Äpple Konc.

Artikelnummer: P489

1.2 Relevanta identifierade användningar av blandningen och användningar som det avråds från

Koncentrerad, alkoholbaserad spolärvätska för fordon.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Tillverkare/Leverantör

AB PROLS FABRIK

Harpunds väg 160

124 59 BANDHAGEN

Tel: +46-(0)8-556 210 50

Fax: +46-(0)8-86 88 02

E-post: info@prols.se

Utfärdare

Martin Ungerborn

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Kontakta Giftinformationscentralen tel.nr: 112 för mer detaljerade råd om behandling.

AVSNITT 2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av blandningen

Faroklass enligt 1999/45/EG: IRRITERANDE. MYCKET BRANDFARLIGT.

Klassificering enl. 1272/2008/EG: Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3.

Hälssofarliga egenskaper: Irriterar ögonen. Ångor kan orsaka dåsighet och omtöcknad.

Miljöfarliga egenskaper: Ej klassificerad som miljöfarlig.

Brand-/Explosionsrisk: Mycket brandfarligt.

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram:

Farosymbol: Xi, F.

Signalord: Fara.

Riskfraser: R11-36-67.

Faroangivelser: H225, H319, H336.

Skyddsfraser: S2-7-16-25-26.

Skyddsangivelser: P210, P233, P280, P312, P337+313, P403+235.

2.3 Andra faror

Inga ingående ämnen uppfyller kriterierna för PBT eller vPvB i enlighet med bilaga XIII till Reach-förordningen.

AVSNITT 3. SAMMANSÄTTNING / INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar

Enligt 67/548/EEG

Farliga ämnen

<u>Farliga ämnen</u>	<u>Cas-Nr</u>	<u>EG-nr</u>	<u>Halt %</u>	<u>Symbol</u>	<u>R-fraser</u>
2-propanol	67-63-0	200-661-7	60-100	F, Xi	R11-36-67

Enligt 1272/2008/EG

Farliga ämnen

<u>Farliga ämnen</u>	<u>Cas-Nr</u>	<u>EG-nr</u>	<u>Halt %</u>	<u>Klass/kategori</u>	<u>Faroangivelser</u>
2-propanol	67-63-0	200-661-7	60-100	Flam. Liq. 2 Eye Irrit. 2 STOT SE 3	H225-319-336

Övriga ämnen

Tensider (< 5%), penetreringsmedel, parfym, färg.

AVSNITT 4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning: Frisk luft och vila. Ev. andningshjälp. Ge konstgjord andning vid andningsstopp

Hudkontakt: Tag av nedstänkta kläder. Tvätta huden med tvål och vatten.

Stänk i ögonen: Skölj genast med vatten 10-15 min. Håll ögonen vidöppna. Kvarstår symptom, uppsök läkare.

Förtäring: Skölj munnen och drick därefter rikligt med mjölk eller vatten. Framkalla EJ kräkning, risk för aspiration! Kontakta läkare om större mängder svalts.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning: Kan orsaka en känsla av dåsighet och omtöcknad.

Hudkontakt: Verkar avfettande på huden.

Ögonkontakt: Stänk i ögonen orsakar sveda och irritation.

Förtäring: Förtäring kan ge upphov till aspiration genom att partiklar av produkten faller ned i lungorna, vilket kan orsaka skador på lungvävnaden.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Risk för alkoholförgiftning föreligger och magpumpning rekommenderas så snart som möjligt efter förtäring av stora mängder. Risk för aspiration med kemisk lunginflammation som följd, vilket kräver särskild vård.

AVSNITT 5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Vattenstråle/dimma, alkoholresistent skum, torrkemikalier, koldioxid (CO₂).

5.2 Särskilda faror som blandningen kan medföra

Farliga sönderdelningsprodukter: Fullständig förbränning vid överskott av syre bildar: CO₂ (koldioxid) och vatten. Delvis förbränning bildar även: CO (kolmonoxid), sot samt aldehyder och ketoner.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Evakueras all personal, ta på skyddsutrustning för brandsläckning. Behållare i närheten av branden flyttas eller kyls med vatten.

AVSNITT 6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd personlig skyddsutrustning. Avlägsna alla antändningskällor. Rökning förbjuden. Vid nödsituation: varna alla som befinner sig i vindriktningen för att brand och explosionsfara föreligger.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Vid större spill kontakta Räddningstjänsten. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljökada, underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövärdenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Valla in utspild vätska eller absorbera med sand, jord eller annat lämpligt absorptionsmedel. Alternativt kan vätskespill pumpas upp med explosionssäker pump eller handpump. Samla upp i förslutningsbar behållare för säkert omhändertagande. Uppsamlat material utgör farligt avfall. Kontakta räddningstjänsten vid större spill.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

För mer information om personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8. För information om avfallshantering, se avsnitt 13.

AVSNITT 7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

God luftväxling – mekanisk ventilation eller punktutsug kan behövas. Behållare/fat hanteras och öppnas försiktigt för att kontrollera eventuellt överstryck. Får inte hanteras, lagras eller öppnas nära antändningskällor. Behållare/fat får inte trycksättas, skäras upp, värmas eller svetsas. Produkten kan ackumulera statisk elektricitet vilket kan ge gnistbildning. Använd korrekt jordning. Tomma behållare kan innehålla restmängder av produkten, återanvänd därför inte utan rengöring, rekonditionering eller tömning enligt anvisningar.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras svalt i välventilerat och godkänt utrymme (brandfarlig vara), skilt från inkompatibelt material. Brandfarlig vätska, klass 1.

7.3 Specifik slutanvändning

Koncentrerad spolarvätska.

AVSNITT 8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

NGV (AFS 2011:18, Isopropanol): 150 ppm / 350 mg/m³ KTV (AFS 2011:18, Isopropanol): 250 ppm / 600 mg/m³

8.2 Begränsning av exponeringen

Förebyggande åtgärder: Använd punktutsug nära utsläppskällor i tillverkningsprocesser mm. Använd mekanisk ventilation i trånga utrymmen. När ventilationsutrustning används ska den vara explosionskyddad. Se också rekommenderade andningsskydd. Kontrollera att de hygiensiska gränsvärdena inte överskrids.

Andningsskydd: Helmask med gasfilter A (brun) eller andningsapparat vid risk för långvarig exponering.

Handskydd: Kemikaliebeständiga plast- eller syntetgummihandskar vid annan hantering av produkten än normal användning.

Ögonskydd: Skyddsglasögon med sidoskydd vid annat än normal hantering.

AVSNITT 9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form:	Transparent vätska.	Löslighet i vatten (20 °C):	100 %.
Färg:	Grön.	Kokpunkt:	78-82 °C.
Lukt:	Äpple.	Ångtryck (20 °C):	18 mmHg.
pH:	-.	Tändtemperatur:	<150 °C.
Viskositet(20°C):	5 cP.	n-Oktanolvatten log Pow:	-0,16 (IPA).
Densitet:	0,789 kg/liter.	Explosionsområde:	2,8-19 vol%.
Flampunkt:	13 °C (ASTM D3278).	Smält- och Stelningspunkt:	-89 °C.
Mättningskonc.:	-.	Rel. Avdunstningshast.:	-.
Molvikt:	-.	Relativ ångdensitet.:	1,59 (Luft=1).

9.2 Annan information

Ingen annan relevant information finns tillgänglig.

AVSNITT 10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Ingående ämnen i blandningen är inte speciellt reaktionsbenägna.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Ingående ämnen i produkten är inte reaktiva och inga spontana farliga reaktioner kan förväntas.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik stark värme och öppen eld.

10.5 Oförenliga material

Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar, material av naturgummi samt vissa syntetmaterial. Undvik kontakt med starka oxidationsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga kända.

AVSNITT 11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Klassificering:	a) Produkten har ingen akut toxicitet.	b) Produkten irriterar ögonen.
	c) Produkten är inte frätande.	d) Produkten är inte sensibiliserande
	e) Ingen toxicitet vid upprepad dosering.	f) Produkten är inte cancerogen.
	g) Produkten är inte mutagen.	h) Produkten är inte reproduktionstoxisk.

Inandning: Inandning av höga halter ånga kan ge huvudvärk, yrsel, trötthet och illamående. Vid höga halter kan reaktionstid och minne försämrats och medvetlöshet samt andningsbesvär tillkomma. Långvarig och upprepad kontakt kan eventuellt orsaka bestående nervskador.
LC₅₀ inhalation(Råtta): 12 000 ppm/8h.

Förtäring: Förtäring kan ge illamående, kräkningar, diarré och andningsbesvär. Lunginflammation kan tillkomma efter några timmar till ett dygn, om produkten vid förtäring eller kräkning dragits ned i luftvägarna.
LD₅₀ oralt(Råtta): ca. 5000 mg/kg.

Hudkontakt: Kan ge torr hud vid upprepad eller långvarig exponering.

Ögonkontakt: Irriterande för ögonen. Kan ge bestående synförsvagningar.

AVSNITT 12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

LC₅₀ 48 timmar, fisk (Leuciscus idus melanotus): > 5000 mg/liter.

EC₅₀ 48 timmar, Daphnia magna: > 5000 mg/liter.

EC₅₀ 96 timmar alg (Scenedesmus subspicatus): > 1000 mg/liter.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Biologiskt lättnedbrytbart. 95% efter 21 dagarstest, OECD 301E.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Förväntas ej bioackumulera.

12.4 Rörlighet i jord

Flyter på vatten. Produkten är lättflyktig och avdunstar snabbt till luften vid utsläpp till miljön.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Inga ingående ämnen bedöms vara PBT eller vPvB.

12.6 Andra skadliga effekter

Inga andra skadliga effekter finns rapporterade för produkten.

AVSNITT 13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsmetoder: Ämnet omfattas av förordningen om miljöfarligt avfall (SFS 2011:927). Utsläpp till miljön bör om möjligt förhindras. Skall tas om hand som miljöfarligt avfall (lösningsmedel). Rådfråga lokala myndigheter vid hantering av avfall. Lämplig destruktionsmetod är förbränning. Tillverkaren avråder från avledning av avloppsvatten.

Avfallskod EWC: SE EWC-kod 7,8,14 alternativt 20: Separat insamlade fraktioner, 20 01 13 Lösningsmedel.

AVSNITT 14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer

UN 1219

14.2 Officiell transportbenämning

Isopropanol

Isopropanol

14.3 Faroklass för transport

3

14.4 Förpackningsgrupp

II

EmS No: F-E, S-D

14.5 Miljöfaror

Inte klassad som Marine Pollutant enligt IMDG eller Miljöfarlig enligt ADR-S.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Inga särskilda försiktighetsåtgärder är nödvändiga.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt.

AVSNITT 15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Produkten omfattas ej av EG-förordningarna 2037/2000, 850/2004 och 689/2008 eller av direktivet 79/117/EEG. Seveso-kategori: 7b.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning för produkten har gjorts.

AVSNITT 16. ANNAN INFORMATION

Dosering: Spädes enligt etikett till önskad fryspunkt.

Övrig bestämmelser: AB PROLS FABRIK är anslutet till REPA-registret för samtliga materialslag. Information kan fås från REPA's kundtjänst.

Ändringar: **Ver. 8:** Uppdaterat adress och utfärdare samt korrigerat småfel. Lagt till ett ändringsavsnitt under punkt 16. Flyttat upp innehåll från punkt 15 till punkt 2 och gjort andra ändringar enligt EU-kommissionens förordning nr. 453/2010.
Ver. 9: Klassificerat produkten enligt CLP. Justerat vissa detaljer i upplägget av SDB. Ändrat skyddsfraser under avsnitt 2.

Riskfraser: R11: MYCKET BRANDFARLIGT.
R36: IRRITERAR ÖGONEN.
R67: ÅNGOR KAN GÖRA ATT MAN BLIR DÅSIG OCH OMTÖCKNAD.

Skyddsfraser: S2: Förvaras oåtkomligt för barn.
S7: Förpackningen förvaras väl tillsluten.
S16: Förvaras åtskilt från antändningskällor – Rökning förbjuden.
S25: Undvik kontakt med ögonen.
S26: Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.

Faroangivelser:H225: Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H319: Orsakar allvarlig ögonirritation.
H336: Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Skyddsangivelser:

*210: Får inte utsättas för gnistor eller öppen låga. – Rökning förbjuden.
*233: Behållaren ska vara väl tillsluten.
240: Jorda/potentialförbind behållare och mottagarutrustning.
241: Använd explosionssäker elektrisk/ventilations-/belysningsutrustning.
242: Använd endast verktyg som inte ger upphov till gnistor.

- 243: Vidta åtgärder mot statisk elektricitet.
261: Undvik att inandas ångor.
264: Tvätta händerna grundligt efter användning.
271: Använd endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen.
*280: Använd skyddsglasögon med sidoskydd.
303+361+353: VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha.
304+340: VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen.
305+351+338: VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
*312: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
*337+313: Vid bestående ögonirritation: sök läkarhjälp.
370+378: Vid brand: Släck branden med Vattenstråle/dimma, alkoholresistent skum, torrkemikalier, koldioxid.
403+233: Förvaras på väl ventilerad plats. Förpackningen ska förvaras väl tillsluten.
*403+235: Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt.
405: Förvaras inlåst.
501: Innehållet/behållaren lämnas till återvinningscentral.

* De skyddsangivelser som är viktigast och finns på etiketten.

Litteratur- och datakällor: För sammanställningen av detta säkerhetsdatablad har information om klassificering hämtats från 1272/2008/EG, AFS 2011:18, MSBFS 2011:1, TSFS 2009:91, SFS 2011:927, 1999/45/EG samt 2008/98/EG.

Tömningsanvisning för Plåtfat

Fat som lämnas till metallåtervinning måste tömmas omsorgsfullt. Vänd det tömda fatet upp och ned, något lutande (ca 10 grader) med sprundet (öppningen) i lägsta position. Låt de sista produktresterna rinna ur tills fatet är droppfritt. Återförslut inte utan att ventileras på en plats fri från antändningskällor. Se också avsnitt 7.